

Azərbaycan qələbələri fəth edir

Dünyanın tanınmış tarixçiləri, tədqiqatçıları, eləcə də məşhur həkimləri faktlarla sübuta yetirirlər ki, bəşəriyyətdə ən qəddar, vəhşi toplum ermənilərdir. Çünki onlar insanlığa qarşı amansız soyqırımları, genosid aktları həyata keçiriblər. Dünyanın elə bir bölgəsi, şəhər və kəndi yoxdur ki, orada erməni terrorunun izi olmasın. Yaxın Avropada, Asiyada ermənilər müxtəlif terrorçu dəstələrlə birlikdə yüzlərlə insanın ölümü ilə nəticələnən terror aktları törədiblər.

Təəssüflər olsun bəşəriyyət, xüsusilə də demokratik düşüncəli sivil xalqlar erməni vəhşiliyinin dünyada analoqu olmadığını bildikləri halda hər hansı bir tədbir görmürlər, ən azı bu toplumun varlığına son qoymaq üçün BMT çərçivəsində təşəbbüslərlə çıxış etmirlər. Bu da ondan xəbər verir ki, bəzi dövlətlər və şəbəkələr müəyyən cəmiyyətləri təhdid etmək üçün erməni toplumunun meydanda qalmasında maraqlıdır. Baş verənlər fonunda onu da qeyd etmək olar ki, erməni vəhşiliyindən ən çox zərəri və zərbəni azərbaycanlılar alıblar. Müxtəlif dövlətlərin hərbi-siyasi dəstəyinə arxalanan ermənilər Azərbaycan ərazilərində qətlamlar, soyqırımı aktları həyata keçiriblər. Ümumilikdə iki əsr ərzində 2 milyondan çox azərbaycanlı qətlə yetirilmiş, yaralanmış, ömürlük şikəst olmuş, ev-eşiyindən didərgin düşmüşdür. 20 -ci əsrdə ermənilər dörd dəfə - 1905-1906, 1918-1920, 1948-1953 və 1988-1989-cu illərdə azərbaycanlılara qarşı soyqırımı və deportasiya siyasəti həyata keçiriblər. Yalnız 1918-ci il martın 30-dan aprel 5-ə qədər ermənilər Bakı, Şamaxı, Quba, Şəki, İrəvan, Naxçıvan, Lənkəran və digər yaşayış məskənlərinə də 450-500 minə yaxın azərbaycanlı qətlə yetiriblər. Rəsmi sənədlərə istinadən qeyd olunur ki, mart soyqırımı nəticəsində Bakıda 20 mindən çox azərbaycanlı amansızlıqla öldürülmüş, 30 minə yaxın insan isə yaralanmışdır.

Ermənilər tarixdə vəhşi kimi qalacaq

Daşnak-bolşevik hərbi birləşmələri tərəfindən Şamaxının 13 məhəllə məscidi və məşhur müqəddəs ocaq Cümə məscidi yandırılmışdı. Erməni quldurları minlərlə dinc insanı, Şamaxı qəzasının 53 kəndində 12 min azərbaycanlı qətlə yetirmişdilər. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti 1918-ci il iyulun 15-də bu faciənin təhqiqi məqsədilə Fövqəladə İstintaq Komissiyasının yaradılması haqqında qərar qəbul etmişdir. Komissiya ilkin mərhələdə Şamaxıda törədilən erməni vəhşilikləri, İrəvan quberniyası ərazisində ermənilərin törətdikləri ağır cinayətləri araşdırdı. 1919 və 1920-ci ilin mart ayının 31-i iki dəfə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tərəfindən ümummilli matəm günü kimi qeyd edilmişdir. Bununla torpaqlarımızın işğalı proseslərinə tarixdə ilk dəfə siyasi qiymət vermək cəhdi idi. İyirminci əsrin əvvəllərində erməniləri törətdiyi dağıntılar, qəretlər, talanlar nəticəsində minlərlə azərbaycanlı həyatını itirmiş, tarixi abidələr, memarlıq nümunələri yerlə yeksan olunmuşdur. Erməni vəhşiliyi sovetlərin mövcudluğu dövründə də davam etmişdir. Sovet bolşeviklərinin Azərbaycanı işğal etmələri və Xalq Cümhuriyyətinin süqutu bu işin başa çatmasına imkan vermədi. Havadarlarının Moskvada möhkəmlənməsindən istifadə edən ermənilər 1920-ci ildə Zəngəzuru və Azərbaycanın bir sıra digər torpaqlarını Ermənistan SSR-in ərazisi elan etdilər. Ermənilər 1947-1953-cü illərdə azərbaycanlıların deportasiya edilməsi siyasətini daha da genişləndirmək məqsədilə yeni vasitələrə əl atdılar. Erməni millətçiləri öz havadarlarının köməyi ilə ötən əsrin 80-ci illərin ortalarından Azərbaycana qarşı torpaq iddiaları ilə çıxış etməyə başladılar. Ermənistandan və

Qarabağdan yüz minlərlə azərbaycanlının öz tarixi torpaqlarından qovulmasına nail oldular. Torpaqlarımızın işğal edilməsi minlərlə azərbaycanlının öldürülməsi, yaranması ilə nəticələnirdi.

Qələbəyə gedən yolun başlanğıcı

Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin Komandanlığı ilə ordumuz cəmi 44 günə erməni terror maşınını məhv edib, 30 il işğal altında olmuş torpaqlarımızı azad etdi. Xoşbəxt xalqıq, həm də qürurluyuq. 30 il işğal altında olmuş torpaqlarımızı 44 günlük Vətən müharibəsi ilə azad etməklə dünyanın ən böyük xalqlarından olduğunu göstərdik. Dünya hərbi tarixində görünməyib ki, qısa müddətdə hansısa ordu geniş coğrafi ərazidə uğurlu hərbi əməliyyatlar keçirib, düşmənin hərbi silah-sursatını canlı qüvvəsini məhv edib, böyük zəfərə imza atsın. Azərbaycan ordusu, Ali Baş Komandan, Fəh Sərkərdə İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə özlərini qüdrətli sərkərdə, məğlubedilməz ordu kimi təqdim edən ordunun bacarmadığını 44 günlük Vətən Müharibəsində reallaşdırdı. 2020-ci il sentyabrın 27-sində başlayan 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində Azərbaycan Ordusu Fəh Sərkərdə İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Qarabağın tacı sayılan Şuşa şəhəri daxili olmaqla Cəbrayıl, Fizuli, Qubadlı, Zəngilan və digər rayonlarını, o cümlədən Mincivan, Ağbənd, Bartaz qəsəbələrini, Xocavənd rayonunun Hadrut qəsəbəsini, Tərtər rayonunun Suqovuşan kəndini və ümumilikdə, 300-dən çox yaşayış məntəqəsini, həmçinin Ağdərə, Murovdag və Zəngilan istiqamətlərində mühüm strateji yüksəklikləri işğaldan azad etdi. Noyabrın 8-də Şuşanın işğaldan azad edilməsi ilə Ermənistan məğlubiyyətini qəbul edib. Yəni Ermənistan Azərbaycan ordusunun sürətli hücumu qarşısında duruş gətirməyəcəyini başa düşərək ağ bayraq qaldırıb. Noyabrın 10-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan arasında Bəyanat imzalanıb. Çtərəfli Bəyanatın imzalanmasının ardından Azərbaycan Prezidenti, fəh Sərkərdə İlham Əliyev qalib Azərbaycan xalqına müraciət edib. Ali Baş Komandan müraciətində üçtərəfli Bəyanatın tarixi əhəmiyyəti olduğunu bildirib: “Bu gün Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə son qoyulur. Hesab edirəm ki, indicə imzalanmış üçtərəfli bəyanat məsələnin həlli istiqamətində son nöqtə olacaq. Bu bəyanat bizim şanlı qələbəmizdir. Şadam ki, bu gün bu müjdəni Azərbaycan xalqına verirəm”.

Bölgədəki separatizmə birdəfəlik son qoyuldu

Hesab olunurdu ki, Ermənistanın məğlubiyyətindən sonra bölgəyə sülh gələcək, separatizmə, terrora son qoyulacaq. Lakin Ermənistandakı revanşist qüvvələr regionda sabitliyin yaranmasına imkan vermədilər. Məhz Ermənistana göstərilən siyasi hərbi, dəstək nəticəsində Azərbaycanın sərhəd bölgələrində ardıcıl erməni təxribatlar baş verdi. Baxmayaraq ki, 2021-ci ildə Azərbaycan və Ermənistanda sərhəd delimita-

siyasi üzrə işçi qruplar yaradılmışdır. İşçi qrupunun vəzifəsi bölgədə sabitliyə nail olunması və sərhədlərin delimitasiyasını həyata keçirmək idi. 2022-ci ilin sentyabrında erməni terror dəstələri Azərbaycanın sərhəd bölgəsinə xain hücum təşkil etdilər. Lakin Azərbaycan ordusu hücumun qarşısını alaraq yüzlərlə ermənin məhv etdi, çoxsaylı hərbi texnikanı sıradan çıxartdı. İrəvandakı hakim rejimin tapşırığı ilə Qarabağdakı erməni separatçıları ara-sıra ordumuza qarşı terror əməllərinə cəhdlər göstərirdilər.

2023-cü ilin martında Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yerləşən Ermənistan silahlı qüvvələrinin birləşmələri, qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri Şuşa istiqamətində təxribatlar törətmiş, aprel və may ayında isə şərti dövlət sərhədi istiqamətində Azərbaycan Ordusunun mövqeləri atəşə tutulmuşdur. Qarabağdakı erməni separatçılarına silahı yerə qoymaq və təslim olunmaları üçün xəbərdarlıqların edilməsinə baxmayaraq nəticə olmadı. Arayik Artunyan, Vardanyan, Saakyan, Qukasyan və digər separatçılar ordumuza və mülki əhaliyə qarşı terror əməllərini həyat keçirirdilər. “Fərrux”, “Qisas” və bu kimi digər hərbi əməliyyatlar belə, separatçılar üçün dərs olmadı. Əksinə xarici güclərə arxalanaraq humanitar yönlü “Laçın” yolundan hərbi yüklərin daşınmasını təşkil edir, mülki insanlara atəş açırdılar. Təbii ki, separatizm uzun çəkə bilməzdi. Nəhayət, bütün bu qanunsuz əməllərin qarşısının alınması üçün 2023-cü il aprel 23-də Azərbaycan Dövlət Sərhəd Xidməti 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəfli bəyanata zidd olaraq Ermənistandan Azərbaycan ərazisində olan qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri üçün canlı qüvvə, silah-sursat, mina, eləcə də digər hərbi təyinatlı vasitələrin daşınmasının qarşısının alınması məqsədilə Ermənistan ilə sərhəddə, Laçın–Xankəndi yolunun başlanğıcında “Laçın” Nəzarət-Buraxılış Məntəqəsi yaradıldı. Bununla da separatçılara Ermənistandan silah-sursat daşınmasının qarşısı alındı. Lakin Xankəndidə ki terrorçu dəstə hərəkatə keçərək ordumuza qarşı açıq terror aktları həyata keçirməyə cəhd göstərdi. Bu zaman Azərbaycan sərt cəza tədbirləri həyata keçirməyə məcbur oldu. 2023-cü il sentyabrın 19-da başlayan və 23 saat çəkən lokal antiterror tədbirləri ilə separatizm tamamilə məhv edildi. Separatçıların əsas başçıları isə hüquq –mühafizə orqanları tərəfindən həbs edilərək istintaqa təhvil verildi. Onlara qarşı terrorizm, terrorçuluğu maliyyələşdirmə, qanunla nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmə və qruplaşmalar yaratmaq, terrorizm məqsədilə təlimlər keçirmək ittihamları irəli sürülüb. Onların hazırda məhkəmələri keçirilir. Heç şübhəsiz ki, hərbi cinayətlərdə, terrorizmi və terrorçuluğu maliyyələşdirməkdə ittiham olunan cinayətkarlar layiq olduqları cəzanı alacaqlar.

Təbii ki, bundan sonra Azərbaycan daha da güclənəcək və inkişaf edəcək. Bunun üçün siyasi iradə, xalqın birliyi, ölkənin resursları mövcuddur.

İLHAM ƏLİYEV